

Prosvetnega društva, za ženske pa v cerkvi, nato je bila procesija s Sv. Rešnjim Telesom daleč iz trga in po končani procesiji pa pete litanije. Med sv. mašo je bilo ljudsko petje, isto kot dne 30. julija v Ljubljani na Stadionu.

Kladje-Blanca. Umrli je v vojaški bolnici v Prizrenu v južni Srbiji Ivan Radej, rojen dne 24. decembra 1909, v cvetu svoje mladosti v 24. letu. Služil je pri 30 pp. Bil je tih, miren, varčen in vzgleden fant. Zapušča svojo ubogo bolno mater, ki je imela v njem svojega največjega ljubljence. Sladko spavaj, dragi Ivan, v tuji zemlji, ne v rojstnem kraju!

Protituberkulozni dnevi v naših župnijah. Kakor smo že poročali, si je Protituberkulozna liga v Mariboru nadela lepo nalogo, zgraditi v Mariboru azil (dom) za tuberkulozna bolnike, ki jih je žal pri nas vedno več. Ker bode zgradba namenjena najsiromušnejšim slojem, je ta človekoljubni načrt tembolj pozdraviti. Gradbeni stroški se bodo krili iz fonda, v katerem se stekajo prostovoljni prispevki. Po odobritvi in priporočilu škofijskega ordinariata lavantinske škofije se prirejšajo zdaj v naših župnijah takozvani dinarski dnevi, katerih čisti donos je namenjen zgoraj navedeni plemeniti svrhi. Prostovoljni prispevek, ki znaša samo en dinar na osebo, je tako malenkosten, da ne sme biti nikogar, ki ne bi hotel doprinesiti te male žrtve!

Viničarski vestnik.

NA OBČNEM ZBORU STROKOVNE ZVEZE VINIČARJEV

so bile soglasno sprejete naslednje resolucije:

Podružnicam zveze naj se da večji delokrog. Skupine naj na svojih občnih zborih same sklepajo, kako se hočejo priključiti ena k drugi, kako bo treba spremeniti pravila. Poslovno kakor organizatorično se s tem pridobi.

Uradni dnevi tajništva zveze naj se za haloške viničarje ustanove v Ptuj, na drugem koncu pa tudi v Gornji Radgoni.

Pri vseh tajništvih zveze naj se ustanovi posredovanje viničarskih služb.

Skupinski odbori naj določijo naslov, komu se skupno za vse člane določijo strokovni časopis organizacije.

Znižajo se naj upravni stroški za posmrtninski sklad.

Vsak neorganiziran viničar, ki v stiski išče pomoči svoje stanovske organizacije, mora vnaprej plačati enoletno članarino.

Za volitve v Delavsko zbornico naj za listo Jugoslovanske strokovne zveze delujejo vsi člani in zaupniki, ker smo to moralno dolžni in ker gre naša zahteva tudi v tem, da viničarji postanemo delci pravic Delavske zbornice in ker to našo zahtevo more uveljaviti samo Jugoslovanska strokovna zveza.

Zahtevamo, da se k neizpremenjenemu viničarskemu redu doda še dopolnilo o službeni stalnosti viničarjev.

K uspešni rešitvi vinogradniške krize smo solidarni s strokovnjaki, da je treba obseg vinogradov omejiti. Nemogoče in preizkušne denarne plače se mora za viničarje uspešno nadomestiti samo z zadostno deputatno zemljo.

Zahtevamo, da se inozemske vinogradnike stavi pod kontrolo, ker se opetovano dogaja, da ti svoje pridelke prodajo, ali jih spravijo čez mejo, delavcem in viničarjem pa ne plačajo njihovega zaslužka ter se tako izrablja naše ljudstvo.

Protestiramo radi preganjanja viničarjev, ki so stanovsko organizirani in ki se s pravnimi sredstvi morajo boriti za svoje pravice.

Protestiramo proti uvedbi plačilnih bonov in proti tozadevnim dogovorom med gotovimi vinogradniki in trgovci, katerih viničarji so vsled tega prisiljeni, jemati blago samo pri teh trgovcih in ker se je ugotovilo, da se je takšen nesvoboden nakup blaga in potrebščin zlorabljal s tem, da je bilo takšno blago manjvredno, ali pa je bilo dražje, kot pri drugih trgovcih v dotični okolici. Monopola na naše borne plače ne moremo dopustiti.

Zahtevamo, da se zaposlijo na vinogradnih posestvih ekonomski naši državljani, ker se dogaja, da so ekonomski, ki niso naše narodnosti, skoraj povsod najbrutalnejši proti našim viničarjem.

*

Tolovajska brata.

Številni vlomi.

Knjigotržci v Berlinu so bili zelo razburjeni. Cele mesece so obiskovali njihove blagajne vlomilci, za katerimi je manjkala vsaka sled. Policija si še ni opomogla do sape, že je vznemirila javnost vest, da je bilo oropanih vseučilišni blagajni 3000 tolarjev. Koj za tem ropom so se obrnili tolovaji do večje knjigotržnice in jo prisilili, da je beležila na plat zgube 1500 tolarjev.

Neznatni kramar.

Ob pojavu teh vlomov je živel v Berlinu manjši trgovec z imenom Malhov. Vozil se je s svojo neznatno robo okrog po sejnih in si je pridobil s trudom nekaj premoženja. Posedal je lastno hišico, v kateri je živel povsem zadovoljno s svojo ženo — otrok namreč ni bilo. Eden od paznih policijskih uradnikov je videl, da sta vstopila pri Malhovu na obisk povsem tuja moška paravič po vlamu v vseučilišče, drugič ono jutro, ko je bila olajšana knjigotržnica za 1500 tolarjev. Policist je javil svoja opazovanja na višje mesto. Policija je sklicala vsled vlomov oškodovane knjigarnarje in so jim pokazali Malhovo sliko. Eden od trgovcev se je spomnil, da je videl baš tega moža kratko pred vlamom v svoji trgovini. Oblast se je odločila za hišno preiskavo in nekega jutra je bila Malhova hišica obkoljena od stražnikov.

Hišna preiskava.

Malhov je sedel s svojo ženo pri zajutreku, in zrl na vstople povsem mirno, kakor bi imel čisto vest. Policijski uradniki so se ozirali začudeno po čedno opremljeni sobici, ki ni kazala niti najmanjšega suma na zagrešeno nepoštenost. Vsaka stvar je bila skrbno na svojem mestu. Na deščicah pred okni je bilo vse polno loncev s cveticami, ki so bile baš sedaj v zimskem času v polnem cvetju.

Malhov je vprašal, kaj da iščejo pri njem. Vodja policistov je pokazal na

»Učiteljica hodi — hodi — s to?«

»Da, tudi jaz se čudim!«

»Najbrž ne vé, kakšna je ta?«

»Najbrž ne!«

»Vi bi ji lahko povedali.«

»Da, govoril bom z gospodično.« — —

Govoril sem z gospodično Grubelnikovo že prav na tisti poti, potem ko se je poslovila od črne Bianke.

»Gospodična Grubelnik, nikari ne mislite, da se hočem vmešavati v vaše zadeve, ali pa da sem celo farizej; toda vi ste še čisto tuji v tem kraju, zato naj mi bo dovoljeno, da vas opozorim, da je dekleta, s katerim ste ravnokar šli, na slabem glasu.«

»Vem,« je odvrnila in njene lepe, rjave oči so se malo nasmehnile; »toda ravno zaradi tega hodim z njo.«

»Za — to —?«

»Da! Nekoč sem v Svetem pismu razmišljala o staku: »Ta se zavzema za grešnike in je z njimi.«

»Oh — in pri tem ste si mislili: če se človeka, ki ima bolno dušo, izogiblješ, suješ od sebe, potem ne bo boljši, potem celo postati ne more boljši; potem bo vedno slabši.«

»Natanko tako sem si mislila! Eden mojih učiteljev nam je mladim deklicam rekel nekoč: »Učitelj ali učiteljica, ki v naglici opravi svoje šolske ure, ne zaslužitava svoje plače, čeprav je še tako majhna. Učitelj in učiteljica morata biti prijatelja vse občine, morata večkrat deliti nauke v vsaki hiši, ne da bi ljudje zapazili to, morata prijetno in nevsiljivo neprestano nadaljevati s poučevanjem, stare vzgajati ravno tako kakor mlade, vedno tako, da nista ljudem v nadlego; kajti najboljša vzgoja je tista, ki je gojenec ne opazi. Učiteljica se mora predvsem zavzeti za mlada dekleta, ki vse lahko potrebujejo modre prijateljice, in jaz ne dvomim, da bo trdoglavi kmet rad sprejel v svoje srce kaj duhovnega, če mu modra učiteljica ponudi to o pravem času. Dalje sledi.

Oglasi v „Slov. gospodarju“ imajo najboljši uspeh!

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Koroška c. 5

zveženj v kotu in zahteval pojasnilo, kaj da vsebuje. Malhov je odpril zavoj in oko postave se je prepričalo, da je v njem blago, s katerim je tržil kramar po sejnih. Pošten nakup blaga so potrdili pisani računi.

Kljub temu je dal komisar povelje za hišno preiskavo, katero so izvršili z vso natančnostjo stražniki. Pri vsej natančnosti niso odkrili ničesar sumljivega. Konečno je še privzdignil eden od uradnikov cvetlični lonec, ki se je pa prevrnil, padel na tla in se zdrobil. Istočasno se je zakotalo iz njega nekaj kovinasto okroglega, ki je moralo biti skrito pri koreninah rastline. V vseh lončkih so odkrili zlatnike.

Pri pogledu na toliko neznancev je frfotal kanarček preplašeno po kletki in brskal po pesku, s katerim je bilo posuto dno tličnice. Eden od uradnikov je zapazil med peskom ključek, s katerim se je dala, kakor so se prepričali pozneje, brez nadaljnega odpreti vseučilišna blagajna. Pod pločevinastim dnom kletke so bili razni vrednostni papirji, ki so bili doma v eni in drugi izropani knjigotržnici. Malhova in njegovo ženo je odgnala policija s seboj.

V zaporu.

V zaporu je zahteval Malhov takojšnje zaslišanje z izjavo, da ne bo samo vsega priznal, ampak tudi razodel oblasti vse važnejše podatke za izsleditev ostalih krivcev in način poravnave z vlemi povzročene škode. Po tedajnem običaju je bila takemu priznanju zasigurana vnaprej popolna pomilostitev za vse zagrešene zločine. Dva dni za tem je imelo sodišče v rokah od cesarja podpisan ukaz, ki je zasiguroval Malhovu in njegovi ženi pomiloščenje, ako izdata pomagata in obljubita, da se bosta poboljšala za bodočnost. Ako bi ne izpolnila teh pogojev, je tudi pomilostitev neveljavna.

Malhov je priznal koj iz spomina 100 velikih vlovov. Imenoval je vse pomagata in označil tudi njih bivanje. Sodnija je čula iz njegovih ust najbolj natančne podatke o organizaciji ene največjih tolovajskih band, katere poglavar je bil Malhov. Skraja nadlopovu niso verjeli. Posebne komisije so se podale s tolovajskim glavarjem na deželo, v predmestja in v bolj oddaljene vasi v berlinski okolici. Povsod so izsledili šolane bandite, o katerih je šel med narodom glas, da bi izmaknili celo belino iz človeškega oka.

Glavarjev brat.

Kaj je vendar nagnilo Malhova kot poglavarja dobro organizirane bande, da je vse priznal? Je bil vendar povsem pokvarjen človek in vendar je čutil v eni točki kot poštenjak. V mestu vzhodno od Berlina je živel njegov mlajši brat, seve pod drugim imenom, ker je bil Malhov že davno spremenil svoje pravo ime. Ta brat je bila prava vsebina in skrb Malhovega življenja. Tudi Malhov mlajši je pripadal roparski družbi, vendar mu je manjkalo vse za pravega tolovaja. Tovariši mu niso zaupali prav in so ga celo goljufali glede deleža.

»Ljudska samopomoč«, registr. pomožna blagajna v Mariboru, vabi vse svoje cenjene člane na **izredni občni zbor**, ki se vrši v nedeljo dne 17. septembra 1933, ob pol deseti uri predpoldne, v Gambrinovi dvorani v Mariboru. Dnevni red: Sprememba pravil. Ako občni zbor ob določenem času ni sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih članov. 960

Starejši brat je prosil mlajšega, naj pusti tolovajstvo. Godpiral ga je tolikanj znatno z denarjem, da se je moral ta truditi, da ga je lahko sproti zapravljal v lahkomišelnih družbi. Cela leta je trajalo to razmerje. O bratstvu obeh omenjenih ni znal nihče. Oba tička sta se pa tudi čuvala, da nista izdala eden drugega. Po aretaciji je bila Malhova edina skrb njegov brat, ki bi bil brez njega itak kmalu zgubljen. Ljubezen in skrb za brata ga je gnala, da je vse priznal ter izdal s ciljem: na ta način se dokopati do svobode ter skrbeti za brata. Med tem je zavzela preiskava o zločinih bande tak obseg, da je ni bilo mogoče tirati do konca, ker so se akti preveč gromadili. Preiskavo so enostavno zaključili in se zadovoljili z aretacijo 600 tolovajev in glavnih krivcev. In baš na cilju je zgrabila Malhova vsa teža usode.

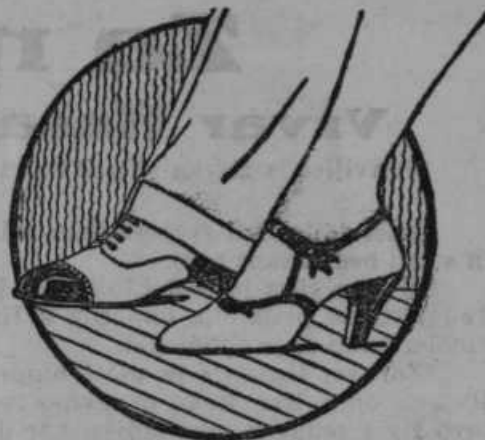
Obračun med bratoma.

Malhov brat je imel ljubico, ki je bila organizirana v tolovajski družbi. Ko so pričele v rojstnem kraju te ženske aretacije na veliko, je postalo tudi njo strah. Ljubček jo je miril, da po njej ne bo segel nihče in ji je tudi zaupal skrivnost razmerja med poglavarjem bande in njim. A baš taiste dni je izdal starejši in zaprti brat ime te ženske oblasti, ne da bi znal, kaj in koliko da je njegovemu bratu ležeče na prostosti tolovajke. Ljubico so zgrabili in ta je zaklicala pri zaslišanju iz maščevanja: »Malhov je prelomil pomiloščenje. Ničesar ni izpovedal o svojem bratu!«

Te besede so bile za policijo posebno masten ocvirk. Ravno ob zaključku preiskave si je pristrigel poglavar ter glavni krivec sam svoje tolovajske peruti. Zaprti so mlajšega brata. Prepeljali so ga v Berlin in ga predstavili starejšemu.

Ko je zagledal Malhov pred seboj svojega mlajšega brata, se mu je grozno nakremžil obraz. Zavedel se je, da so bili vsi njegovi rešilni poskusi zastonj.

Mlajši se je čudil strahovitemu izrazu svojega brata. Pripognil se je z nevidno naglico, izvlekel izza škornjevega oboda nož in kriknil: »Ti pesjan, si

Zopet znižane cene!

ČEVLJE

otročje	Din 19.—
deklško	Din 28.—
fantovske	Din 52.—
ženske	Din 66.—
moške	Din 66.—
delavske	Din 79.—
gorske	Din 145.—
gojzerce in smučarske .	Din 297.—
lovske	Din 283.—
snežke otročje in dekl.	Din 24.—
39.—, 34.—, damske	38.—

Trgovski dom

prodaja

Stermeki

Celje
št. 24.

tovarna perila in oblik.

Pišite takoj po novi, veliki, ilustrirani cenik, kateri se Vam pošlje brezplačno. Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar

me izdal!» in mu je zasadil rezilo do ročaja v prsa.

Zgrabili so ga ter ga uklenili. Malhov je ležal v zadnjih zdihljajih na tleh, gibal je še z roko, kakor bi hotel nekaj povedati, pa mu je samo grgalo iz grla — izdahnul je — —

Komisar je povedal odkrito zvezanemu, da je zaklal brez vsakega vzroka brata. Baš radi tega, ker njegovega imena pri zaslišanju Malhov niti ni imenoval, si je prekrižal sam zasigurano mu pomiloščenje. Morilca so odvedli v verigah. V zaporni celici si je končal sam življenje na ta način, da se je pognal z vso silo z glavo ob zid!

MALA OZGANILA.

Služkinja z lepimi spričevali, katera nekaj kuhati zna, se sprejme. Kovačič, Slovenska ulica 10. 963

Kupim malo ali srednje kmetijsko posestvo v okolici Maribora ali Ptuja. Prevzamem tudi z dolgom, točen opis zemlje, oddaljenost od postaje in šole ter zadnjo ceno poslati na upravo lista. 962

Iščem službo za viničarja ali majerja, imam 4 delavne moči. 961

Zaradi nezastopnosti prodam ali dam v najem od 10 do 20 oralov posestvo z živino in inventarjem vred. Gomilšek Ivan, Gomile pri Vurbergu. 964

Gospodinja išče službo v župnišče. Naslov v upravi lista. 965

SUHE GOBE

kupuje po najvišji ceni Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska costa 5. 965

Zični vložki

kom. po Din 100.—

Zični vložki iz izvanredne trde žice

kom. po Din 150.—

Afrik madrace šdelne Din 250.—

Pri naročilu se prosi natančna notranja mera postelje. 364

„WEKA“ MARIBOR
Aleksandrova cesta 15.